

Λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου – Περίοδος μετάδοσης 2026

Ο ιός του Δυτικού Νείλου (ΔΝ) είναι ένας ιός που μεταδίδεται κυρίως μέσω του τσιμπήματος μολυσμένων «κοινών» κουνουπιών. Τα κουνούπια μολύνονται από μολυσμένα πτηνά, κυρίως ορισμένα είδη άγριων πτηνών. Κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου εμφανίζονται σε πολλές χώρες παγκοσμίως, καθώς και σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, σε ετήσια βάση. Από το 2014 καταγράφονται αρκετά κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε διάφορες περιοχές της χώρας μας, κυρίως κατά τους καλοκαιρινούς και φθινοπωρινούς μήνες, ενώ κυκλοφορία του ιού έχει καταγραφεί σε όλες τις Περιφέρειες της Ελλάδας. Το 2022 καταγράφηκαν περισσότερα από 200 κρούσματα και 11 θάνατοι από τη σοβαρή μορφή της νόσου.

Οι άνθρωποι που έχουν μολυνθεί από τον ιό του Δυτικού Νείλου δεν μεταδίδουν περαιτέρω τον ιό σε άλλα κουνούπια, ούτε σε άλλους ανθρώπους μέσω της καθημερινής ή κοινωνικής επαφής. Σύμφωνα με τον ΕΟΔΥ και άλλους διεθνείς υγειονομικούς οργανισμούς, όπως το CDC, οι άνθρωποι θεωρούνται «τελικοί ξενιστές». Η πλειοψηφία των ατόμων που μολύνονται δεν εμφανίζει κανένα σύμπτωμα ή παρουσιάζει μόνο ήπια συμπτώματα, όπως πυρετό, πονοκέφαλο, εμετό και μυαλγίες. Τα συμπτώματα αυτά συνήθως υποχωρούν μέσα σε 4–7 ημέρες χωρίς να αφήσουν κατάλοιπα.

Λίγα άτομα, ποσοστό μικρότερο του 1% όσων μολύνονται, εμφανίζουν σοβαρή νόσο που προσβάλλει το νευρικό σύστημα, κυρίως με τη μορφή εγκεφαλίτιδας, άσηπτης μηνιγγίτιδας ή μηνιγγοεγκεφαλίτιδας. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να εμφανιστούν πονοκέφαλος, υψηλός πυρετός, δυσκαμψία του αυχένα, απάθεια, αποπροσανατολισμός, σπασμοί, σύγχυση, μυϊκή αδυναμία και παράλυση. Μετά το τσίμπημα του μολυσμένου κουνουπιού μεσολαβούν συνήθως 2–14 ημέρες, που αποτελούν τον χρόνο επώασης, μέχρι την εμφάνιση των συμπτωμάτων.

Άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, ιδίως άνω των 50 ετών, διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να εμφανίσουν σοβαρή νόσο, όπως επίσης και άτομα με ανοσοκαταστολή ή χρόνια υποκείμενα νοσήματα.

Επιδημιολογική εικόνα στην Ελλάδα το 2026

Κατά την περίοδο μετάδοσης του 2026, έως και τις 12/08/2026, έχουν καταγραφεί και διερευνηθεί κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου στην Ελλάδα σε 39 Δήμους, οι οποίοι βρίσκονται σε 14 Περιφερειακές Ενότητες, στις Περιφέρειες Αττικής, Θεσσαλίας, Κεντρικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου. Συγκεκριμένα, οι Περιφερειακές Ενότητες είναι: Ανατολικής Αττικής, Βορείου Τομέα Αθηνών, Δυτικής Αττικής, Κεντρικού Τομέα Αθηνών, Νοτίου Τομέα Αθηνών, Πειραιώς, Καρδίτσας, Λάρισας, Τρικάλων, Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Πέλλας, Σερρών και Λακωνίας.

Ιδιαίτερα στην Περιφέρεια Αττικής καταγράφεται κατά το 2026 έντονη κυκλοφορία του ιού, με αυξημένο αριθμό κρουσμάτων σε συγκεκριμένες περιοχές και Περιφερειακές Ενότητες. Θεωρείται αναμενόμενη η διάγνωση περαιτέρω κρουσμάτων το επόμενο διάστημα, τόσο στις ήδη ετηρεαζόμενες όσο και σε νέες περιοχές.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία έως 12/08/2026, ο αριθμός των εγχώριων δηλωθέντων περιστατικών με εργαστηριακή διάγνωση λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, με ή χωρίς εκδηλώσεις από το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα (ΚΝΣ), καθώς και ο αριθμός των θανάτων, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 1. Αριθμός εγχώριων δηλωθέντων περιστατικών με εργαστηριακή διάγνωση λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, με και χωρίς εκδηλώσεις από το ΚΝΣ, Ελλάδα, 2026, έως 12/08/2026

	Αριθμός περιστατικών με εκδηλώσεις από το ΚΝΣ¹	Αριθμός περιστατικών χωρίς εκδηλώσεις από το ΚΝΣ	Σύνολο περιστατικών	Αριθμός θανάτων
Αριθμός περιστατικών και θανάτων	81	29	110	9

¹ Πρόκειται κυρίως για εκδηλώσεις εγκεφαλίτιδας, άσηπτης μηνιγγίτιδας ή μηνιγγοεγκεφαλίτιδας.

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, έως τις 12/08/2026, έχουν καταγραφεί συνολικά 110 εργαστηριακά επιβεβαιωμένα εγχώρια περιστατικά λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, εκ των οποίων 81 παρουσίασαν εκδηλώσεις από το ΚΝΣ και 29 δεν παρουσίασαν εκδηλώσεις από το ΚΝΣ. Παράλληλα, έχουν καταγραφεί 9 θάνατοι, κυρίως σε ασθενείς μεγαλύτερης ηλικίας με σοβαρή μορφή της νόσου.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε γειτονικές χώρες, κατά την περίοδο μετάδοσης του 2026 και έως τις 05/08/2026, έχουν καταγραφεί, εκτός από την Ελλάδα, κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου στην Ιταλία, τη Ρουμανία, τη Βόρεια Μακεδονία, τη Γαλλία, την Ισπανία και τη Γερμανία.

Καθώς η επιδημιολογία του ιού του Δυτικού Νείλου είναι σύνθετη και επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, οι περιοχές κυκλοφορίας του ιού και οι περιοχές εμφάνισης κρουσμάτων κατά την τρέχουσα περίοδο δεν μπορούν να προβλεφθούν με ασφάλεια. Ως εκ τούτου, ο ΕΟΔΥ συνιστά την τήρηση των ατομικών μέτρων προστασίας από τα κουνούπια σε όλη την επικράτεια και καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου κυκλοφορίας των κουνουπιών.

Συγκεκριμένα, συνιστάται:

- Η χρήση εγκεκριμένων εντομοαπωθητικών σώματος και περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης.
- Η χρήση σιτών και κουνουπιέρων.
- Η χρήση κλιματιστικών και ανεμιστήρων, όπου είναι δυνατό.
- Η επιλογή κατάλληλων, μακριών και ελαφριών ρούχων, ιδιαίτερα κατά τις ώρες αυξημένης δραστηριότητας των κουνουπιών.
- Η αποφυγή δημιουργίας ή διατήρησης στάσιμων νερών σε αυλές, μπαλκόνια, κήπους και άλλους χώρους, καθώς με τον τρόπο αυτό περιορίζονται σημαντικά οι εστίες αναπαραγωγής των κουνουπιών.
- Τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, καθώς και τα άτομα με χρόνια υποκείμενα νοσήματα ή ανοσοκαταστολή, θα πρέπει να λαμβάνουν τα μέτρα προστασίας από τα κουνούπια με ιδιαίτερη συνέπεια.